

Zoogoneticus purhepechus - Bíborszegélyes fogasponty

ELSŐ LEÍRÓJA:	Domínguez-Domínguez, 2008
CSALÁD:	Goodeidae
MÉRET:	4-5 cm
C°:	18-23
pH°:	7-8
Nk°:	15-20
HELYIGÉNY:	60 liter
VISELKEDÉS:	közepesen békés
TÁPLÁLÉK:	mikroragadozó
TARTÓZKODIK?	középső szint
ÉLETTARTAM:	4-5 év
TERM.VÉD.:	kihalás közeli

Zoogoneticus purhepechus
Bíborszegélyes fogasponty
 (Domínguez-Domínguez, 2008)

TOVÁBBI KÉPEK:

TÉRKÉP (MAP); ELTERJEDÉSI TERÜLETE:

Térkép még nem készült az adatlaphoz, feltöltése folyamatban!

Mexikó; Rio Ameca, Rio Lerma, Rio Armería, Chapala-tó, Cameduaro-tó, La Luz.

Megtalálható álló- és folyóvizekben, iszapos és tiszta vizekben egyaránt. A gyors áramlást nem kedveli, a sekély területeket keresi (jellemzően 0,5-0,6 m körüli vagy az alattiakat). Vízi vegetációban dús területeken él.

KÜLALAK ÉS JELLEGZETESSÉGEK LEÍRÁSA:

Kicsi, tömzsi halak, elvékonyodó faroknyéllel. Szájuk kicsi, felső nyílású, középbéli szakaszuk aránylag

rövid, ebből ragadozó életmódjukra is következtethetünk. A kifejlett példányoknak, különösen a nőstényeknek, feje előreugró.

Alapszínük szürkés, de szinte egész oldaluk kékes fényben csillog. A has sárgásfehér. A farok alatti és hátúszót gyakran bíbor színű szegély díszíti, ez néha még a farkúszón is előfordul halványan. A nőstényeknél csak ritkán és halványan vehető ez ki, illetve nekik a testük sem kékes, szolidabb barnásszürke színű. Egyes példányok foltokkal tarkítottak, ez leginkább az ivadékok jellemzője, de nem minden példány tartja meg kifejlett korában ezt a mintázatot.

A nőstények farok alatti úszója legyező alakú, míg a hímeké andropódiummá módosult, ami a belső megtermékenyítést szolgálja.

Könnyen összetéveszthető az aranyszegélyes fogasponttyal (*Zoogoneticus quitzeoensis*).

TARTÁSA ÉS TENYÉSZTÉSE:

Nem tartozik a legjobb természetű fajok közé ez a kistestű fogasponty, ugyanis előszeretettel csipkedi meg más halak úszóit. Éppen ezért legcélravezetőbb egyfajos módon, önmagában gondozni. Néhány példány számára 60 liter már bőségesen elegendő, de ha egy kisebb csapatot tartanánk, akkor érdemes 80-90 literre beruháznunk.

Akváriumának berendezésekor vegyük figyelembe, hogy sokszor eléggé ideges természetűek, félénkek, szívesen elbújnak. Helyezzünk be köveket, ágakat és ültessünk lehetőleg többféle vízinövényt is, melyek között nyugalomra lelnék. A vízijácint, valiznéria, hínárfélék teljesen jók, de üde színfoltot jelenthet egy jávai mohacsomó, egy kisművésű tavirózsa faj vagy épp némi úszónövényzet (pl.: békalencse), melyek mind hozzájárulnak a halak nyugalomához. Talajnak alkalmazzunk sötétebb tónusú kavicsot. Persze azért őket sem kell féltetni, a hímek gyakran rivalizálnak egymással, ilyenkor nem zavartatják magukat, de egyébként is láthatjuk őket jó néhányszor vízközt úszkálni.

Kristálytisztá, oxigénben dús vizet igényelnek, hetente cseréljük vizük felét egészen nyugodtan, hogy megőrizzük egészségüket. A kémhatás legyen semleges vagy enyhén lúgos, emellett legyen keményebb a víz, ugyanis 10 Nk alatt tartva őket elpusztulnak. Tartásuknál a hőmérséklet alapvető fontosságú szempont! A halak hosszú távon a 20-22 C° körüli hőmérsékletet kedvelik. A meleg vízben elveszítik jó kondíciójukat, rövidebb ideig élnek, hamar "kiégnek". Igyekezzünk hosszú távon 24 C° alatt tartani a hőmérsékletet, még nyáron is! Télen 2-3 hónapra célszerű 15 és 20 C° közötti hőmérsékletű akváriumot teremteni nekik, ahol nyugalmi fázisukat élhetik ki, ilyenkor leáll a szaporodásuk, pihennek a halak, és a tavaszi szezonban újra elkezdene szaporodni. A természetben február és április közötti időszakot tekintjük a szaporodási periódusuknak.

Kiválóan tarthatóak kerti tóban is! Amint a hőmérséklet tavasszal átlépi a 15 C°-t tartósan, máris kitelepíthetjük a halakat, melyek egészen az őszi hidegebb időkhöz ott maradhatnak. Ha a hőmérséklet 10 C° közelébe ereszkedik, akkor azért már érdemes behozni őket, de csak szép fokozatosan szoktassuk vissza a melegbe őket, hirtelen ne váltsunk nagyot, hagyjuk, hogy átálljon szervezetük. Egy ilyen nyaraltatás után kicsattanóan szép és egészséges állományt halászhatunk le, mely jó eséllyel szépen gyarapodott is.

Ragadozó halak, de természetesen nem más halakat vadásznak le, hanem jellemzően gerincteleneket fogyasztanak. Étlapjukon szerepelnek különböző férgek, lárvák, apró rákocskák és egyéb ízeltlábúak is. Emésztő szervrendszerük teljes egészében a mikroragadozás életmódjához alkalmazkodott. Akvárium tartásuk során is próbáljuk ezt előtérbe helyezni, kapjanak rendszeresen fagyasztott és élő eledeleket, mint amilyen például a tubifex, daphnia, artémia, különböző szúnyoglárvák, grindálféreg. A halak színükkel és egészségükkel meghálálják a jó táplálékokat, de néha száraz tápokot is kaphatnak, melyek közül a lemezeseket különösen kedvelik. Ez az egyoldalú étkezés elkerülésére szolgál, hogy némi növényi tápanyaghoz is hozzájussanak, ugyanis a forrázott zöldségek és spirulina tabletták nem tartoznak a kedvenc táplálékaik körébe.

Szaporodásukat illetően ugyanaz igaz rájuk, mint a rokon fajokra. Belső megtermékenyítésűek, e célra a hímek andropódiumnak nevezett párzószerve szolgál. A nőstény a párosodásától számított 6-8 héten belül szüli meg elevenen ivadékait. A nőstény a hímivarsejteket nem tárolja, minden szüléshez új párzásra van szükség. Az ivadékok aránylag jól fejlettek, bár környezeti hatások (pl.: hőmérséklet) és a nőstény stresszfaktorától függően halvaszülések is előfordulhatnak. Az embrionális fejlődés során az utódok az ún. *trophotaenián* tartanak kapcsolatot anyjuk szervezetével, ez szülés után akár órákig csünghet még az ivadékokon, melyek azonnal nekilátnak táplálékot keresni, innentől kezdve ivadéknevelő portápokkal indíthatóak, de sokkal inkább ajánlom a friss artémia naupliák és walterféreg, majd aprított grindál és tubifex etetését, ugyanis sokkal gyorsabban, sokkal szebben és egészségesebben cseperednek fel az ivadékok. A nőstényt szülés előtt érdemes elkülöníteni, ugyanis a kannibalizmus e fajnál meglehetősen gyakran fellép.

Könnyen összetéveszthető az aranyszegélyes fogasponttyal (*Zoogoneticus quitzeensis*). Sőt, korábban egy és ugyanazon fajnak hitték őket, mígnem a genetikai vizsgálatok alapján 2008-ban egyértelműen különválasztható lett a két taxon. Fenotípusosan a hátúszó sugarainak száma alapján megkülönböztethetőek, a *Z. purhepechus* 13-14 sugárral rendelkezik, míg a *Z. quitzeensis* 11-13 sugarat tudhat magáénak. A legmegnyugtatóbb vizsgálatot eddig a citokróm-b genetikai vizsgálat adta, a különbségek a két faj között 3-3,8 %-ot mutatnak, ami azonos területet vizsgálva még az ember - csimpánz közötti maximum 3%-os különbséget is meghaladja. Ebből kifolyólag biztosak lehetünk benne, hogy a két hal önálló, külön fajt képez.

Sajnos természeti állományát a kihalás veszélye fenyegeti, ugyanis az elmúlt 5 év alatt populációinak 75%-a eltűnt, s természetes élőhelyét a természetkárosítás és környezetszennyezés kritikusan veszélyezteti, emellett a felelőtlenül betelepített ragadozók, mint például az afrikai tilápiák is tizedelik állományát. Egyetlen reménye a stabil akvárium populációkban rejlik, a természetben pedig az adhat mentsvárat neki, hogy kisebb populációi több területen szétszórva élnek, így egy adott régiót érintő katasztrófa még nem törölheti el teljes vadállományát.

EGYÉB ELNEVEZÉSEK:

syn: -.

Eng: La Luz splitfin.

Egyéb köznevei: Picote La Luz.

KATEGÓRIÁK:

[Akváriumi halak](#), [Elevenszülő fogaspontyok](#)

KULCSSZAVAK:

[Elevenszülő fogaspontyok](#), [2008](#), [Bíborszegélyes fogasponty](#), [Domínguez-Domínguez](#), [Zoogoneticus purhepechus](#), [Goodeidae](#), [Akváriumi halak](#), [akvarisztika](#)

JELLEMZŐK:

[hidegvízű élőhelyek \(5-20°C\)](#), [Közép-Amerika](#), [ragadozó](#), [közepes hőigényű \(20-25°C\)](#), [átlátszó vízi](#), [keményvízi \(15-20 Nk°\)](#), [közepesen áramló vízi](#), [sárga vízi](#), [közepesméretű akvárium \(50-100 literig\)](#), [lassan mozgó vízi](#), [közepesen aktív mozgású](#), [átlagos élethossza 3-6 év](#), [átlagos növényzetigényű](#), [féllúgos \(7.5-8 pH\)](#), [magashegyi](#), [békés viselkedés](#), [sűrű növényzetigényű](#), [kissé agresszív viselkedés](#), [Amerika](#), [nagy méretű 10-20 cm](#).

FELHASZNÁLT IRODALOM, FORRÁSOK:

Akvárium Magazin XVII. évf. 96. szám: Kovács Tamás Sándor, Nagy Diána, Rozs Franciska:
[Bíborszegélyes fogasponty](#)

<http://www.goodeidworkinggroup.com/zoogoneticus-purhepechus>

<http://klggoodeid.aweb.tk/index.php/fajaink/49-biborszegelyes-fogasponty>

<http://www.fishbase.org/summary/Zoogoneticus-purhepechus.html>

Írta: Liziczai Márk

Katalógusba került: 2015-06-05 09:01:18

Legutolsó frissítés: 2018-03-31 08:34:46

Katalógus ID: 4534

Oldal linkje: <https://akvaristalexikon.hu/akvariumi-halak/elevenszulo-fogaspontyok/zoogoneticus-purhepechus.html>

© Akvarista Lexikon - Minden jog fenntartva